

Det kongelige kulturdepartement
PB 8030 Dep
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Sektor for kultur

Vår dato: 04.11.2013
Vår referanse: 13/4827-2
Arkiv: FA-C60/
Deres dato:
Deres referanse:
Vår saksbehandler: Monica Skybakmoen

Hørings svar til forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek

Viser til høringsbrev om endring i forskrift om kvalifikasjonskrav for personale i folkebibliotek. Departementet ber spesielt om innspill på to foreslåtte endringer.

1) Er tre års praktisk erfaring tilstrekkelig for å kompensere for manglende formell kompetanse?

«Departementet mener at en kandidats praktiske erfaring fra bibliotek også bør kunne vektlegges og til en viss grad erstatte formell fagutdanning. Det er etter departementets syn ikke nødvendig med den bibliotekspesifikke påbygningen når kandidaten kan vise til mer enn for eksempel tre års praktisk erfaring i bibliotek. Kommunen og fylkeskommunen må i det enkelte tilfelle vurdere denne kompetansen opp mot de formelle krav som følger av §2 i forslaget til forskrift.» (S.4)

I dette sitatet fra høringsbrevet er det flere uklare momenter som bør reflekteres over. Hva vil tre års praktisk erfaring i bibliotek si? Må man ha jobbet fulltid, eller er det nok med deltid? Må man ha jobbet i skranken og betjent publikum, fått opplæring i katalogisering og referansearbeid, eller det det nok å ha hatt et treårig ansettelsesforhold for å rydde på plass bøker og finne fram fjernlånbøker? Må man ha hatt et sammenhengende ansettelsesforhold, eller kan kortvarige vikariater som til sammen blir tre år telle? Må det være praksis fra samme bibliotek? Må man ha vært fast ansatt? Hvem skal vurdere om kandidaten har fått god nok bibliotekfaglig opplæring i disse tre foregående år? Skal denne kandidaten inngå i de fem ansatte som må ha bibliotekfaglig kompetanse for at biblioteksjefen kan dispenseres fra fagutdanningskravet?

Den bibliotekfaglige kompetansen man tilegner seg gjennom høyere utdanning gir ikke bare faglige ferdigheter, men også et refleksjonsnivå som er avgjørende for å håndtere de utfordringene bibliotek står overfor. Faglig kunnskap ervervet gjennom praktisk erfaring er viktig og verdifull, men mangler dette nødvendige elementet. Faglig utbytte av å jobbe i bibliotek varierer alt for mye til at dette kan settes som kompetansekrav. Det er stor forskjell på å jobbe i et bibliotek med 10 t åpningstid pr uke, lav bemanning, lite aktivitet kontra et storbybibliotek med 50 timers åpningstid og høyt aktivitetsnivå.

Forslaget er problematisk ettersom denne kandidaten også inngår i de fem ansatte som må ha bibliotekfaglig kompetanse for at biblioteksjefen kan dispenseres fra kravet. Dermed vil kommuner

hvor folkebiblioteket har mer enn 5 ansatte som har jobbet i bibliotek mer enn 3 år, kunne gi seg selv dispensasjon. Dette er ikke tilrådelig.

2) Er fem ansatte med bibliotekfaglig kompetanse er en god indikator på om en kommune har bred bibliotekfaglig kompetanse?

Det er behov for bibliotekutvikling også i større kommuner. Biblioteksjefen må ha oversikt og kunnskap om bibliotekdrift og bibliotekutvikling i møte med andre offentlige instanser, både i egen kommune og overfor andre samarbeidspartnere. I disse situasjoner vil de andre ansattes kompetanse ikke være tilgjengelig/til nytte i konkrete situasjoner/møter. At biblioteksjefen mangler fagkunnskap kan kun kompenseres av andre ansatte i «daglig drift» av folkebiblioteket der andre ansatte er til stede i situasjonene.

Dersom man skal gå videre med dette forslaget så må «fem ansatte med bibliotekfaglig kompetanse» spesifiseres ytterligere. Dersom det er snakk om fem fulltidsansatte så kan det byttes ut med 5 årsverk. Det bør også spesifiseres at disse fem årsverkene må være tilknyttet samme bibliotekenheter. Man kan tenke seg at en kommunereform vil føre til at de fleste kommuner vil få 5 ansatte med bibliotekfaglig kompetanse, men at disse er spredt rundt på ett hovedbibliotek og 3 filialer.

Annen merknad:

Det er svært viktig at ved avgjørelser om dispensasjon "skal det legges vekt på om interkommunalt samarbeid med nabokommunen er vurdert". Nasjonalbiblioteket bør ha en streng, skjønnsmessig tolkning av denne bestemmelsen, slik at den fremmer gode interkommunale løsninger. For kommuner som har slitt med å tiltrekke seg fagutdannet biblioteksjef på grunn av manglende stillingsstørrelse og virksomhetsområde, kan denne bestemmelsen føre til at større deler av landet får utviklet bibliotektilbudet sitt av kompetent personale.

Med hilsen

Line M. Rustad
Sektorsjef for kultur

Monica Skybakmoen
Enhetsleder